

losse babbel

■ St.- Jacobsschelpen als ontbijt...

Joris Surmont schreef een boek... en hij deed dat goed.

Een boek met als titel "Door de mazen van het net" – letterlijk en figuurlijk. De zee heeft hem gepakt en begeistert. Zijn verhaal is een hard verhaal, maar ook een warm verhaal, en vooral een menselijk verhaal...

Hij komt niet uit een vissersfamilie, maar toch... Zijn vader –zelf gefascineerd door de zee– begreep vlug dat zijn zoon als klein manneke één grote liefde had. De zee trok en sleurde, en dat was te merken op school. Zijn vader besloot hem naar de visserijschool te sturen, en daar vond hij zijn draai.

-- Breien een mannenjob?

«Ik ging samen met mijn vrienden vissen. We maakten en ontwierpen onze netten zelf. We experimenteerden met verschillende garens en touwen. We werden echte breikampioenen. Op de visserijbeurs in Oostende lokten we, als 14-jarigen, veel volk met onze demonstratie snel breien. Ja, in de visserswereld is breien een mannenjob, dat kan je wel zeggen, ondanks de macho-reputatie. Maar we noemen het schiemanswerk in plaats van breien.»

-- Het leven aan boord is toch hard?

«Dat is zo... Kijk, soms zit je wekenlang op een kleine oppervlakte met weinig of geen comfort én in barre omstandigheden. Werktijd – vrije tijd, er is geen ontsnappen aan. En je makkers aan boord zijn niet de gemakkelijkste, dat geef ik op een briefje. En strenge regels komen echt wel van pas. Want je moet ook onvoorwaardelijk op elkaar kunnen rekenen. Je houdt het leven van je makkers in je hand.»

-- En eten? Alle dagen vis?

«Ja, toch veel. Een beetje afhankelijk van het schip waarop je meevaardde. Op IJsland varen betekende in beperkte mate vlees aan boord, onwille van de afwisseling. Op een kotter varen betekende inderdaad alle dagen vis, en soms een ontbijt met St.- Jacobsschelpen en een eitje. Lekker! De rol van kok werd opgenomen door de

werktuigkundige aan boord. En die werd graag gezien... Normaal gezien werd er aan boord voldoende meegenomen voor de hoofdmaaltijden, toespijs moest de bemanning zelf meebrengen. Ofwel was die toespijs er niet, ofwel was die te krap uitgemeten, we rekenden op de visvangst om ons ontbijt en avondmaal aan te vullen.»

-- Lukte dat?

«Nee, niet altijd. Als een tocht veel langer duurde dan voorzien, kwamen we in de problemen. Bij stormweer bijvoorbeeld. We liepen dan dikwijls binnen in een vissershaventje aan de Engelse kust om te schuilen. Maar onze voorraden geraakten op natuurlijk, dan besloot de schipper uit te varen in die wateren om het eten voor de bemanning bij elkaar te vissen.»

-- Lijkt mij een sociale reactie.

«Ja..., maar die Engelse vissers waren daar niet zo gelukkig mee, hé, dat ging over hún vis uiteindelijk. De wateren waarin wij toelating hadden om te vissen waren strikt afgebakend, en van de vissen in dat Engels viswater moesten wij afblijven. Dus deden we dat 's nachts, zo stil mogelijk, in de hoop niet betrappt te worden. We mochten ook niet alles vissen, maar je weet... vissers zijn creatief, ook in het omzeilen van de quota, en meer nog als het inkomen aangevuld kon worden. In alle eerlijkheid, dat was bij momenten ook een noodzaak.»

-- En de opleiding in de Visserijschool...?

«De opleiding is er goed met kwaliteitsvolle le-raren. Alleen, ik mis er het verhaal uit de praktijk. En dat is jammer, voor dat publiek is dat een motiverende insteek. Maar de opleiding evolueert natuurlijk. Vroeger was de aandacht voor veiligheid ondermaats, dat is nu veel verbeterd. Maar ik vind dat actuele inhouden nu nog meer moeten uitgediept worden, bijvoorbeeld, het milieubewust omgaan met de zee en haar visvoorraden, de problematiek van overbevissing. Dat gaat enerzijds over voedsellevenswicht, ecologische systemen, maar ook over de inkomens van mensen en de leefbaarheid van een sector. Toch wel belangrijk dat ook jonge vissers mee zijn in dat verhaal.»

-- Op 22 oktober 2010, om 20u, stel je je boek voor in de bibliotheek in de Grotestraat. De opbrengst van je boek gaat naar het Visserstehuis De Bolle in Oostende.

«Ja, de visserij kan soms een uitweg bieden voor jongeren in moeilijkheden. Ik vind het belangrijk om initiatieven voor sociaal kansarme jongeren te ondersteunen. Ik nodig iedereen dan ook uit op de voorstelling en lezing. En asjeblief, stel vragen...»